

Oppgaver til 6. seminar ECON1220, høst 2016

Oppgave 1 (Den nordiske modellen)

a. Pek på noen ulike betydninger av ordet «modell» i samfunnsøkonomi og/eller samfunnsdebatt, og diskuter forskjeller og likheter mellom dem.

b. Oppsummer hva du oppfatter som de viktigste kjennetegnene ved den nordiske modellen.

c. I Moene (2013, se pensumliste) hevdes det at «the special form of equality that the model provides seems to stimulate rather than hamper innovation and structural change». Diskuter Moenes argumenter for denne konklusjonen.

d. Bruk pensumlitteraturen, logisk tenkning og kunnskap du måtte ha fra før til å diskutere følgende spørsmål (her er det ingen fasitsvar): Hvis vi får en betydelig nedgang i andelen av arbeidstakerne som er fagorganisert, og/eller i andelen arbeidsgivere som er organisert i arbeidsgiverforeninger, hvordan kan dette tenkes å påvirke de andre elementene i den nordiske modellen?

Oppgave 2

Finn et eksempel på noe du selv mener er et uløst samfunnsproblem.

Gå deretter gjennom følgende sjekkliste og svar på spørsmålene. Lista er basert på sjekklista i Utredningsinstruksen, men med utfyllende kommentarer. Tenk deg at din analyse skal danne bakgrunn for en politisk beslutning, for eksempel ved å inngå som saksdokument for statsrådets behandling, og at dette er din første, foreløpige gjennomtenkning av saken.

1. **Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?** (Konkret beskrivelse, f.eks.: opphopning av tungmetaller i naturen kan skade mennesker og natur. Tiltaket skal redusere spredningen av tungmetaller i via luftforurensning.)
2. **Hvilke tiltak er relevante?** (Finnes allerede tiltak mot problemet? I så fall, hvorfor mener du de er utilstrekkelige? Er tiltaket du foreslår basert på bruk av markedsmekanismen, og hvis ikke, kunne markedsbaserte løsninger vært et alternativ?)
3. **Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?** (For eksempel: Er problemet knyttet til markedsvikt, og/eller fordeling, og/eller annet? Berøres sentrale etiske/politiske/juridiske/menneskerettsmessige forhold? Diskuter sammenhengen mellom det foreslåtte tiltaket og din beskrivelse av problemets karakter. For eksempel, hvis problemet er knyttet til en ekstern effekt: Har du foreslått en type tiltak som er særlig velegnet til å korrigere eksterne effekter? Mener du at tiltaket retter seg mot problemet på en så presis og direkte måte som mulig?)
4. **Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?** (Husk å definere basisalternativet! Kunne et annet valg av basisalternativ også forsvares? Hvorfor/hvorfor ikke?)
5. **Anbefales tiltaket gjennomført?** Hvorfor/hvorfor ikke?
6. **Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?**

Oppgave 3.

a. Anta at du skal gjennomføre en kostnads-virkningsanalyse av tiltaket diskutert i oppgave 2. Sett opp en grov oversikt over hva du mener analysen bør inneholde, og hvilken informasjon du ville trenge.

b. Hvilken ekstra informasjon trenger du for å kunne utvide kostnads-virkningsanalysen til en nytte-kostnadsanalyse? Mener du dette er hensiktsmessig å gjøre i dette tilfellet? Hvorfor/hvorfor ikke?

Oppgave 4.

Gjenta oppgave 2, men foreslå et annet tiltak mot samme problem.

Hvilket av tiltakene, om noe, vil du anbefale? Hvorfor?

Oppgave 4.

Gjenta oppgave 2, men velg et annet uløst samfunnsproblem.